

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Vedrørende Folketingets behandling af lov nr. 909 af 8. december 1993 om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v. henvises til Folketingstidende 1993/1994 sp. 88, 384, 2455 og 2998 samt tillæg A sp. 5, tillæg B sp. 53 og 97 og tillæg C sp. 35.

Lovforslaget tilsigter at afløse lov nr. 909 af 8. december 1993 om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v., der nu i syv år har udgjort grundlaget for dansk forsvars opgaveløsning. Lovforslaget er baseret på anbefalingerne i beretningen "Fremtidens Forsvar", der blev udgivet i december 1998 af Forsvarskommissionen af 1997. I kommissoriet for Forsvarskommissionen af 1997 var det bl.a. bestemt, at Forsvarskommissionen skulle komme med anbefalinger til ændringer af gældende lov. Kommissionens beretning og anbefalinger kan således bidrage til uddybning af de hensyn, der ligger til grund for lovforslaget.

Den gældende lov nr. 909 af 8. december 1993 om forsvarets formål, opgaver og organisation m.v. afløste den tidligere lovgivning om forsvarets organisation fra 1982 som ændret i 1990 og trådte i kraft den 1. januar 1994. Loven blev udarbejdet og vedtaget først og fremmest i konsekvens af den forudgående sikkerhedspolitiske udvikling. En af nyskabelserne i loven var, at forsvarets formål og overordnede opgaver blev fastlagt i loven. Det havde indtil da ikke været tilfældet.

Forsvarets formål og opgaver vil fortsat spænde fra dialog, samarbejde og konfliktforebyggelse til krisestyring og egentlige forsvarsopgaver inden for NATO's område. De internationale og sikkerhedspolitiske perspektiver og forventninger samt den risikofattelse, der lå til grund for NATO's strategiske koncept fra 1991 og den danske forsvarslov fra 1993, er yderligere blevet bekræftet i årene siden 1993. NATO's nye strategiske koncept, som blev vedtaget på NATO-topmødet i Washington i april 1999, afspejler denne udvikling og beskriver Alliancens nye opgaver.

Den sikkerhedspolitiske udvikling siden begyndelsen af 1990'erne, herunder NATO's tilpasning og ud-

videlse, betyder, at Danmark i dag nyder godt af en sikkerhedsgeografisk placering, der indebærer tryk-
hed nærmest uden fortillælde. Den høje grad af sikkerhed vil tillade en prioritering af de ressourcer, som er nødvendige for at sikre evnen til at kunne bidrage til den indirekte sikkerhed. Forberedelse af det direkte forsvar af dansk territorium og nærområde i samarbejde med allierede styrker og forstærkninger kan under de eksisterende omstændigheder tillægges relativ mindre betydning til fordel for bidrag til NATO's reaktionsstyrker samt deltagelse i internationale operationer og i andre former for internationalt samarbejde.

Opgaverne i tilslutning til et egentligt territorierelateret forsvar i NATO-regi har ikke længere den tidligere aktualitet, idet der ikke umiddelbart kan identificeres nogen direkte militær trussel mod dansk territorium. Derimod vurderes der fortsat at være betydeligt behov for at bidrage til i internationalt regi at modvirke ustabilitet og konflikt.

De egentlige forsvarsopgaver må imidlertid i overensstemmelse med Atlantpagtens artikel 5 fastholdes som en uadskillelig del af formålet med dansk forsvar. Efter Atlantpagtens artikel 5 er deltagerne enige om, at et væbnet angreb mod én eller flere af deltagerne skal betragtes som et angreb mod dem alle. Hver af deltagerne skal derfor i tilfælde af et væbnet angreb bistå det angrebne deltagerland ved i samarbejde med de øvrige deltagerlande at foretage nødvendige skridt til genoprettelse og opretholdelse af det nordatlantiske områdes sikkerhed. Evnen til at varetage de egentlige forsvarsopgaver er endvidere en forudsætning for, at dansk forsvar kan påtage sig opgaver i forbindelse med internationale aktiviteter og samarbejdsaktiviteter på det forsvarsmæssige område til støtte for bevarelse eller etablering af fred.

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for staten i indværende eller nærmest følgende finansår. Ligeledes vurderes forslaget ikke at